

Til: Bestyrelsen
Fra: Administrationen
Dato: 9. marts 2015

Støttemuligheder til erhvervsudvikling inden for genanvendelse

På bestyrelsesmøde den 10. december 2014 udtrykte bestyrelsen ønske om at få oplyst ministerielle støttemuligheder til erhvervsudvikling inden for genanvendelse.

Dette notat sammenfatter, hvad administrationen har kunnet opspore af ministerielle såvel som regionale støttemuligheder.

Grøn omstillingsfond

Den grønne omstillingsfond under Erhvervsministeriet er sat i verden for at understøtte øget ressourceeffektivisering, flere miljøvenlige løsninger og for at skabe nye grønne arbejdspladser.

Fonden er rettet mod virksomheder, organisationer og partnerskaber, der ønsker at søge om tilskud til projekter inden for følgende temaer:

- Produktinnovation og re-design af virksomhedernes produkter
- Udvikling af nye forretningsmodeller
- Fremme af bæredygtige materialer i produktdesign
- Bæredygtig omstilling i mode- og tekstilbranchen
- Mindre spild af fødevarer
- Bæredygtige biobaserede produkter baseret på non-food biomasse

Fonden støtter konkrete projekter, der skal være klar til markedet senest to år efter projekterne er gået i gang. Projekterne skal have en klar nyhedsværdi, så det leverer løsninger, der adskiller sig for de eksisterende på markedet.

Fondens støtter kun projekter, der er i stand til have et produkt eller en serviceydelse klar til markedet, så de kan sælges i stort omfang efter projektperioden er slut. Fonden støtter også udviklingen af nye forretningsmodeller. En ny forretningsmodel skal være hel klar til at blive implementeret i virksomheden, når projektperioden er slut. Projektperioden er maksimalt to år.

Projekter, der handler om forskning eller om længerevarende teknologiudvikling, støttes ikke. Salg eller markedsføring af et eksisterende projekt eller serviceydelse støttes heller ikke.

Siden Grøn Omstillingsfonds oprettelse i 2013 har fonden givet tilskud til 29 projekter for i alt næsten 55 mio. kr. Støttede projekter kan ses her: <http://groenomstilling.erhvervsstyrelsen.dk/cases/0/16>

Grøn industrisymbiose

Grøn industrisymbiose er en del af den grønne omstillingsfond. En grøn industrisymbiose er et kommercielt samarbejde, hvor én virksomheds restprodukt genanvendes som ressource hos en anden virksomhed. Formålet med programmet er af

- Danne symbiosepartnerskaber, der kan inspirere andre virksomheder
- Forbedre konkurrenceevne og mindske ressourceanvendelse

Virksomheder kan ansøge om tilskud til teknisk, finansiel og juridisk rådgivning under tilskudsordningen for Grøn Industrisymbiose. Rådgivningen skal hjælpe med at indhente den nødvendige viden til at etablere et beslutningsgrundlag for virksomheder, som ønsker at etablere en grøn industrisymbiose eller øge den interne udnyttelse af overskydende ressourcer.

Grønne forretningsmodeller

Grøn Omstillingsfond, de danske regioner og Bornholms regionskommune har etableret acceleratorprogrammet "Nye Grønne Forretningsmodeller".

En grøn forretningsmodel er en forretningsmodel, der sikrer en mindre påvirkning af miljøet og samtidig er økonomisk rentabel. En grøn forretningsmodel kan understøtte minimering af ressourceforbruget i et eller flere led i en virksomheds forretning – leverandører, kunder eller i selve fremstillingsprocessen. Typisk indeholder grønne forretningsmodeller nye typer af samarbejder med kunder, leverandører eller på anden vis aftaler, som understøtter mere miljørigtige løsninger i bred forstand.

Programmet udløber i 2015 og er ikke længere åbent for ansøgninger. Støttede projekter kan ses her: <http://groenomstilling.erhvervsstyrelsen.dk/acceleratorprogram>

Innovationsfonden

Innovationsfonden investerer i forskning, udvikling og kommerialisering, som kan føre til anvendelse af konkurrencedygtige og bæredygtige miljøteknologier.

Et af indsatsområderne er bl.a. ressourceudnyttelse, herunder genanvendelse af affald og restprodukter fra husholdninger og andre sektorer, og forskning, som kan bidrage til reduktion af sundhedsskadelige stoffer i restprodukter, der genanvendes eller deponeres.

Innovationsfonden investerer i projekter, som kan have én eller flere samarbejdspartnere, men prioriterer inden for de tematiske områder generelt offentlige-private samarbejder. Projekterne kan være placeret forskellige steder i værdikæden eller spænde bredt over værdikæden fra forskning over udvikling til kommerialisering.

Fondens investering vil typisk være 5 – 30 mio. kr. pr. projekt med et for på ca. 3–5 år. Det totale finansieringsbudget 40 mio. DKK.

MUDP (Miljøteknologisk Udviklings-, test og Demonstrations Program)

Regeringen, SF og Enhedslisten er enedes om at afsætte 100 mio. kr. årligt i perioden 2015-2018 med henblik på at styrke blandt andet demonstration af ny miljøteknologi,

innovationspartnerskaber mellem offentlige og private aktører samt rammerne for eksport af danske miljøteknologier. Dette søges fremmet via tilskud til såvel offentlige som private virksomheder, private personer, selvejende institutioner, herunder GTS-institutter, offentlige og private forskningsinstitutioner, brancheorganisationer m.v.

MUDP-puljen støtter udvikling, test og demonstration af teknologiske løsninger, som understøtter grøn omstilling og bidrager til et bæredygtigt forbrug af ressourcer.

Tilskud til udvikling, test og demonstration af miljøeffektiv teknologi (primært i Danmark):

- Fyrtårnsprojekter på udvalgte områder
- Partnerskaber mellem virksomheder, videninstitutioner og myndigheder
- Internationalt miljøsamarbejde og eksport - fortsat fokus på højvækstlande fx. Kina, Vietnam, Indien

Markedsmodningsfonden

Markedsmodningsfonden får virksomheders nye produkter hurtigere på markedet og gør det lettere for offentlige institutioner at efterspørge innovative løsninger. Der er afsat 135 mio. kr. årligt til Markedsmodningsfonden i perioden fra 2013 til og med 2015.

Markedsmodningsfonden har til formål at fremme vækst, beskæftigelse og eksport, herunder særligt i små og mellemstore virksomheder inden for områder, hvor Danmark har særlige styrker og potentialer. Det kan eksempelvis være grøn omstilling, sundheds- og velfærdsløsninger, design og andre kreative erhverv mv.

Markedsmodning er aktiviteter, der er med til at åbne markeder for virksomhedernes innovative produkter og serviceydelser. Markedsmodning kan finde sted både ved at styrke efterspørgslen efter innovative løsninger og ved at styrke udbuddet.

Markedsmodningsfonden kan give virksomheder tilskud til test og tilpasning af nye produkter eller garanti, der giver køberen tryghed.

Fonden er markedsnær, virksomhedsrettet og har et kommercielt fokus. Fonden skal således hjælpe danske virksomheder med at overkomme de barrierer, de oplever i markedsmodningsfasen fx gennem medfinansiering af test og tilpasning af virksomhedernes innovative prototyper hos potentielle kunder eller ved at stille garanti, der giver køberen af et nyt innovativt produkt tryghed.

Markedsmodningsfonden kan give offentlige institutioner tilskud til lettere at efterspørge nye innovative løsninger. Markedsmodningsfonden giver tilskud til at gennemføre det forarbejde, man typisk skal igennem, når man som offentlig institution efterspørger innovative løsninger.

Innovationsnetværk for Miljøteknologi

Uddannelses- og Forskningsministeriet støtter en række innovationsnetværk, hvor virksomheder og videninstitutioner i fællesskab kan dele erfaringer og udvikle nye ideer samt igangsætte konkrete projekter inden for et specifikt fagområde.

Innovationsnetværk for Miljøteknologi (Inno-MT) har til formål at skabe vækst og beskæftigelse i den miljøteknologiske sektor ved at understøtte udvikling af nye miljøteknologier. Det er et tilbud til personer, der er del af en miljøteknologisk virksomhed og har

lyst til at indgå i et aktivt netværk. Medlemmer kan få op til 500.000 kr. i støtte til innovationsprojekter, få hjælp til at finde danske eller internationale partnere til konkrete udviklingsprojekter og opnå ny viden inden for de fire primære fagområder:

- ren luft teknologi
- effektivt ressourceforbrug
- vandrensning- og vandforsyning
- jordressourcer og næringsstofkredsløb.

Inno-MT løber frem til 2018.

Bobleprojekt

Innovationsnetværk for Miljøteknologi under Styrelsen for Forskning og Innovation giver medlemmer mulighed for at søge støtte til at skyde innovationsprocessen i gang via et såkaldt 'bobleprojekt'. Et bobleprojekt kan omfatte alle former for teknologiudvikling inden for miljøteknologi og giver adgang til at søge 100.000-400.000 kr. til rådgivning og teknologisk bistand hos netværkets videnspartnere.

Bobleprojekterne støtter den tidlige udviklingsfase og modning af innovationsideer. Det er et afgørende kriterium for tildeling af støtte, at ansøgerne kan sandsynliggøre, at projektet kan udvikles ud over rammerne for bobleprojektet, fx ved at søge flere midler efter projektets afslutning eller ved fortsat udvikling inden for virksomhedernes egen produktudvikling.

Der kan søges støtte til alle former for innovationsprojekter, med fokus på jord, luft, vand og affald. Der må ikke være tale om støtte til en enkelt virksomheds produktudvikling.

Rethink Business

Rethink Business arbejder med principperne i cirkulær økonomi og cradle to cradle. Det handler om, at ressourcerne ikke bliver til affald, men genbruges i nye produkter. Der findes forskellige modeller for at føre det ud i livet. Nogle virksomheder vælger at lease deres produkter ud, så de beholder ejendomsretten over ressourcerne og let kan bruge dem igen. I mange tilfælde vil det kræve, at produkterne bliver designet til genbrug. Andre virksomheder vælger at indgå i industrielle symbioser, hvor den ene virksomheds spild eller overskudsmateriale bruges som råvare i en anden virksomhed.

I Rethink Business er der to indsatser, der indbyrdes understøtter hinanden:

- Design for disassembly, hvor der arbejdes med nye forretningsmodeller
- Kommunepuljen, hvor der tages udgangspunkt i den kommunale efterspørgsel

Vækstforum for Region Midtjylland vil i 2015 udvikle indsatsen med speciel fokus på at øge virksomhedernes ressourceproduktivitet og ressourcestyring. Dette sker via "Rethink Business: Design for Disassembly", der retter sig mod små og mellemstore virksomheder. Initiativet bygger på den præmis, at det gælder om at skabe effektive ressourcekredsløb gennem intelligent design og på den måde styre og reducere ressourceudgifter og prisudsving på råvarer. Dette kræver at produkterne bliver designet til at kunne skilles ad, så komponenter og dele let kan gå ind i nye ressourcekredsløb.

Regionsrådet i Midtjylland forventes at afsætte 1 mio. kroner til at støtte grønne udviklingsprojekter i offentligt-private samarbejder. Puljen kan søges af kommuner i Region Midtjylland under forudsætning af, at Regionsrådet reserverer pengene på mødet d. 28.

januar 2015.

Formålet er at skabe nye, innovative, grønne vækstmuligheder og nye forretningsmodeller for private virksomheder. Det kan ske, ved at kommuner bruger efterspørgsel og købekraft til at understøtte virksomheder i at levere ydelser og løsninger baseret på grønne forretningsmodeller. Det kan også ske gennem andre roller eller opgaver, som myndighedsudøvelse eller udviklingsaktiviteter.